

Saksnr.	Styre, råd, utvalg	Møtedato
97/2020	Formannskap	27.10.2020
94/2020	Kommunestyret	12.11.2020

Saksbehandler: Eman Tacklami

Arkivsaksnr.: 20/2698

Arkiv: FE-151

Budsjettoppfølging per 2. tertial 2020**Kommunestyret 12.11.2020:****94/2020 Vedtak:**

Kommunestyrets enstemmige vedtak i samsvar med formannskapets innstilling:

1. Det foretas følgende budsjettendringer i driftsbudsjettet i henhold til tabellen under:

Nr	Budsjettjusteringer- drift 2. tertial 2020	Beløp (tall i kr 1000)
	Covid-19-relaterte budsjettjusteringer	
1	Private barnehager - kompensasjon av foreldrebetaling	670
2	Utsatt leirskole	330
3	Smittevernutstyr	420
4	Korona sykehjem på Randaberg	500
5	Økte kostnader legevakt	3 770
6	Smittevernsutstyr	850
7	Økte personal kostnader levekår	4 510
8	Renhold eiendom	1 000
9	IKT-utstyr til virksomheter med behov for tilrettelegging for hjemmekontor	200
10	Bruk av kompensasjonsmidler som er avsatt i reserve	-12 250
	Budsjettbalanse etter justeringer relatert til Covid19-pandemien	0
	Budsjettjusteringer knyttet til kommunens ordinære drift	Beløp
11	Utbytte havn og Forus Næringspark	5 500
12	Reduksjon i avdrag utover minimum	-5 500
13	Reduksjon i renteinntekter	1 200
14	Reduksjon i renteutgifter	-1 200
15	Reduksjon av lønnsreserven	-2 000
16	Kommunale barnehager - økning/reduksjon i stillinger i forhold til barnetall	350
17	Barnevern, Kalkulerte merutgifter for 2020	2 000
18	Økte brukerbetaling levekår	-2 000
19	Økte kostnader hos virksomheter med økt brukerbetaling levekår	2 000
20	Kjøp av private tjenester (psykisk helse og rus, BPA, privat avlastning)	4 000
21	Bortfall av tjenestebehov	-1 350
22	Økte tjeneste behov og vedtakstimer miljøtjenesten	5 000
23	Redusert innleie og vakante stillinger psykisk helsearbeid og rus	-1 500
24	Reduserte kostnader for kvalifiseringsprogrammet	-1 000
25	Redusert innleie ved fravær fysio- og ergoterapitjenesten	-500
26	Redusert strømbudsjett	-5 000
	Budsjettbalanse etter justeringer i kommunens ordinære drift	0

2. Det foretas følgende budsjettendringer i investeringsbudsjettet i henhold til tabellen under:

Nr	Prosjektnr	Investeringer, kommunedirektørens forslag til budsjettendringer per 2. tertial 2020	Beløp (tall i kr 1000)
Tekniske budsjettjusteringer i årsbudsjettet som følger av endringer i framdrift			
1	39103	Institusjonskjøkken	-5 500
2	39106	Sola sjukeheim, hovedombygging	-4 000
3	29082	Rehabilitering Havnealleen barnehage	-6 535
4	29083	Skolebruksplan, Storevarden skole	-10 130
5	49052	Kultur- og aktivitetshus Tananger	-300
6	19029	Rehabilitering Soma driftsstasjon	-750
7	49645	Aktivitetspark	-100
8	59364	Infrastruktur regionalt sykkelanlegg	-13 474
9	59462	Forskuttering Bymiljøpakken, trafiksikringsmidler	-4 548
10	59462	Redusert momskompensasjon Bymiljøpakken	726
11	59462	Redusert tilskudd Bymiljøpakken	3 822
12	59113	Overløpsmåling avløp	-500
13	59119	PA002 Joa	-500
14	59121	PA043 Stangeland	-1 800
15	59122	Sande terrasse, sanering av felles avløpsledning	-1 000
16	59367	VA15 Moringvegen	-3 800
17	59369	VVA Påskhusvegen	-5 350
		Totale brutto budsjettendringer	-53 739
		Endringer i tidspunkt for salg av eiendom	33 604
		Momskompensasjon	8 580
		Reduksjon låneopptak	11 555
		Udekket/udisponert	0
Bruk av ubrukte lånemidler			
18	99006	Oppbudsjettering av tidligere ubrukte budsjettmidler knyttet til prosjektene	71 797
19	99006	Oppbudsjettering av momsrefusjon knyttet til linjen over	-11 463
20	99006	Finansiering av ubrukte budsjettmidler med ubrukte lånemidler fra balansen	-60 334
21	99006	Reduksjon i årets låneopptak	30 000
22	99006	Bruk av ubrukte lånemidler fra balansen for å redusere årets låneopptak	-30 000
		Udekket/udisponert	0

3. Låneopptak for kommunes investeringsprosjekter reduseres med kr 11,6 millioner som følge av endring i årets investeringer. Videre brukes kr 30 millioner fra ubrukte lånemidler fra tidligere år til å redusere årets låneopptak med tilsvarende beløp. Ny ramme for låneopptak blir inntil kr 69 millioner.

4. Finansrapport tas til orientering.

Behandling:

Formannskap 27.10.2020:

97/2020 Vedtak:

Formannskapets enstemmige innstilling i samsvar med kommunedirektørens forslag:

1. Det foretas følgende budsjettendringer i driftsbudsjettet i henhold til tabellen under:

Nr	Budsjettjusteringer- drift 2. tertial 2020	Beløp (tall i kr 1000)
	Covid-19-relaterte budsjettjusteringer	
1	Private barnehager - kompensasjon av foreldrebetaling	670
2	Utsatt leirskole	330
3	Smittevernutstyr	420
4	Korona sykehjem på Randaberg	500
5	Økte kostnader legevakt	3 770
6	Smittevernsutstyr	850
7	Økte personal kostnader levekår	4 510
8	Renhold eiendom	1 000
9	IKT-utstyr til virksomheter med behov for tilrettelegging for hjemmekontor	200
10	Bruk av kompensasjonsmidler som er avsatt i reserve	-12 250
	Budsjettbalanse etter justeringer relatert til Covid19-pandemien	0
	Budsjettjusteringer knyttet til kommunens ordinære drift	Beløp
11	Utbytte havn og Forus Næringspark	5 500
12	Reduksjon i avdrag utover minimum	-5 500
13	Reduksjon i renteinntekter	1 200
14	Reduksjon i renteutgifter	-1 200
15	Reduksjon av lønnsreserven	-2 000
16	Kommunale barnehager - økning/reduksjon i stillinger i forhold til barnetall	350
17	Barnevern, Kalkulerte merutgifter for 2020	2 000
18	Økte brukerbetaling levekår	-2 000
19	Økte kostnader hos virksomheter med økt brukerbetaling levekår	2 000
20	Kjøp av private tjenester (psykisk helse og rus, BPA, privat avlastning)	4 000
21	Bortfall av tjenestebehov	-1 350
22	Økte tjeneste behov og vedtakstimer miljøtjenesten	5 000
23	Redusert innleie og vakante stillinger psykisk helsearbeid og rus	-1 500
24	Reduserte kostnader for kvalifiseringsprogrammet	-1 000
25	Redusert innleie ved fravær fysio- og ergoterapitjenesten	-500
26	Redusert strømbudsjett	-5 000
	Budsjettbalanse etter justeringer i kommunens ordinære drift	0

2. Det foretas følgende budsjettendringer i investeringsbudsjettet i henhold til tabellen under:

Nr	Prosjektnr	Investeringer, kommunedirektørens forslag til budsjettendringer per 2. tertial 2020	Beløp (tall i kr 1000)
Tekniske budsjettjusteringer i årsbudsjettet som følger av endringer i framdrift			
1	39103	Institusjonskjøkken	-5 500
2	39106	Sola sjukeheim, hovedombygging	-4 000
3	29082	Rehabilitering Havnealleen barnehage	-6 535
4	29083	Skolebruksplan, Storevarden skole	-10 130
5	49052	Kultur- og aktivitetshus Tananger	-300
6	19029	Rehabilitering Soma driftsstasjon	-750
7	49645	Aktivitetspark	-100
8	59364	Infrastruktur regionalt sykkelanlegg	-13 474
9	59462	Forskuttering Bymiljøpakken, trafikksikringsmidler	-4 548
10	59462	Redusert momskompensasjon Bymiljøpakken	726
11	59462	Redusert tilskudd Bymiljøpakken	3 822
12	59113	Overløpsmåling avløp	-500
13	59119	PA002 Joa	-500
14	59121	PA043 Stangeland	-1 800
15	59122	Sande terrasse, sanering av felles avløpsledning	-1 000
16	59367	VA15 Moringvegen	-3 800
17	59369	VVA Påskhusvegen	-5 350
		Totale brutto budsjettendringer	-53 739
		Endringer i tidspunkt for salg av eiendom	33 604
		Momskompensasjon	8 580
		Reduksjon låneopptak	11 555
		Udekket/udisponert	0
Bruk av ubrukte lånemidler			
18	99006	Oppbudsjettering av tidligere ubrukte budsjettmidler knyttet til prosjektene	71 797
19	99006	Oppbudsjettering av momsrefusjon knyttet til linjen over	-11 463
20	99006	Finansiering av ubrukte budsjettmidler med ubrukte lånemidler fra balansen	-60 334
21	99006	Reduksjon i årets låneopptak	30 000
22	99006	Bruk av ubrukte lånemidler fra balansen for å redusere årets låneopptak	-30 000
		Udekket/udisponert	0

3. Låneopptak for kommunes investeringsprosjekter reduseres med kr 11,6 millioner som følge av endring i årets investeringer. Videre brukes kr 30 millioner fra ubrukte lånemidler fra tidligere år til å redusere årets låneopptak med tilsvarende beløp. Ny ramme for låneopptak blir inntil kr 69 millioner.
4. Finansrapport tas til orientering.

Behandling:

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Det foretas følgende budsjettendringer i driftsbudsjettet i henhold til tabellen under:

Nr	Budsjettjusteringer- drift 2. tertial 2020	Beløp (tall i kr 1000)
	Covid-19-relaterte budsjettjusteringer	
1	Private barnehager - kompensasjon av foreldrebetaling	670
2	Utsatt leirskole	330
3	Smittevernutstyr	420
4	Korona sykehjem på Randaberg	500
5	Økte kostnader legevakt	3 770
6	Smittevernsutstyr	850
7	Økte personal kostnader levekår	4 510
8	Renhold eiendom	1 000
9	IKT-utstyr til virksomheter med behov for tilrettelegging for hjemmekontor	200
10	Bruk av kompensasjonsmidler som er avsatt i reserve	-12 250
	Budsjettbalanse etter justeringer relatert til Covid19-pandemien	0
	Budsjettjusteringer knyttet til kommunens ordinære drift	Beløp
11	Utbytte havn og Forus Næringspark	5 500
12	Reduksjon i avdrag utover minimum	-5 500
13	Reduksjon i renteinntekter	1 200
14	Reduksjon i renteutgifter	-1 200
15	Reduksjon av lønnsreserven	-2 000
16	Kommunale barnehager - økning/reduksjon i stillinger i forhold til barnetall	350
17	Barnevern, Kalkulerte merutgifter for 2020	2 000
18	Økte brukerbetaling levekår	-2 000
19	Økte kostnader hos virksomheter med økt brukerbetaling levekår	2 000
20	Kjøp av private tjenester (psykisk helse og rus, BPA, privat avlastning)	4 000
21	Bortfall av tjenestebehov	-1 350
22	Økte tjeneste behov og vedtakstimer miljøtjenesten	5 000
23	Redusert innleie og vakante stillinger psykisk helsearbeid og rus	-1 500
24	Reduserte kostnader for kvalifiseringsprogrammet	-1 000
25	Redusert innleie ved fravær fysio- og ergoterapitjenesten	-500
26	Redusert strømbudsjett	-5 000
	Budsjettbalanse etter justeringer i kommunens ordinære drift	0

2. Det foretas følgende budsjettendringer i investeringsbudsjettet i henhold til tabellen under:

Nr	Prosjektnr	Investeringer, kommunedirektørens forslag til budsjettendringer per 2. tertial 2020	Beløp (tall i kr 1000)
Tekniske budsjettjusteringer i årsbudsjettet som følger av endringer i framdrift			
1	39103	Institusjonskjøkken	-5 500
2	39106	Sola sjukeheim, hovedombygging	-4 000
3	29082	Rehabilitering Havnealleen barnehage	-6 535
4	29083	Skolebruksplan, Storevarden skole	-10 130
5	49052	Kultur- og aktivitetshus Tananger	-300
6	19029	Rehabilitering Soma driftsstasjon	-750
7	49645	Aktivitetspark	-100
8	59364	Infrastruktur regionalt sykkelanlegg	-13 474
9	59462	Forskuttering Bymiljøpakken, trafikksekkingsmidler	-4 548
10	59462	Redusert momskompensasjon Bymiljøpakken	726
11	59462	Redusert tilskudd Bymiljøpakken	3 822
12	59113	Overløpsmåling avløp	-500
13	59119	PA002 Joa	-500
14	59121	PA043 Stangeland	-1 800
15	59122	Sande terrasse, sanering av felles avløpsledning	-1 000
16	59367	VA15 Moringvegen	-3 800
17	59369	VVA Påskhusvegen	-5 350
		Totale brutto budsjettendringer	-53 739
		Endringer i tidspunkt for salg av eiendom	33 604
		Momskompensasjon	8 580
		Reduksjon låneopptak	11 555
		Udekket/udisponert	0
Bruk av ubrukte lånemidler			
18	99006	Oppbudsjettering av tidligere ubrukte budsjettmidler knyttet til prosjektene	71 797
19	99006	Oppbudsjettering av momsrefusjon knyttet til linjen over	-11 463
20	99006	Finansiering av ubrukte budsjettmidler med ubrukte lånemidler fra balansen	-60 334
21	99006	Reduksjon i årets låneopptak	30 000
22	99006	Bruk av ubrukte lånemidler fra balansen for å redusere årets låneopptak	-30 000
		Udekket/udisponert	0

3. Låneopptak for kommunes investeringsprosjekter reduseres med kr 11,6 millioner som følge av endring i årets investeringer. Videre brukes kr 30 millioner fra ubrukte lånemidler fra tidligere år til å redusere årets låneopptak med tilsvarende beløp. Ny ramme for låneopptak blir inntil kr 69 millioner.

4. Finansrapport tas til orientering.

Vedlegg:

Vedlegg 1- Budsjettoppfølgning per 2. tertial 2020

Vedlegg 2- Investeringsrapport 2. tertial 2020

SAKSUTREDNING:

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskap
Kommunestyre

Vedtaket ekspederes til:

Økonomisjef
Budsjettsjef

Kopi til:

Kommunalsjefer

Saken gjelder:

Budsjettoppfølgingsrapporten er kommunedirektørens tilbakemelding til de folkevalgte på utviklingen i økonomien, sammenlignet med de vedtatte økonomiske rammene for 2020. Dette er et styringsverktøy for både de folkevalgte og administrasjonen, og det er etablert et internt system for månedlig rapportering fra virksomhetene til kommunedirektøren. Prognosene i tertialrapporten er derfor basert på den enkelte resultatansvarliges rapportering til kommunalsjefer/kommunedirektør, samt kommunedirektørens egne vurderinger.

Tertialrapporten følger som **vedlegg 1** i saken.

Sammendrag

Den økonomiske situasjonen i kommunen er fortsatt utfordrende, men forbedret sammenlignet med budsjettoppfølgingsrapport per 1. tertial 2020. I prognosene som legges frem i denne tertialen skiller kommunedirektøren mellom kostnader som direkte kan relateres til Covid-19 og kommunens ordinære drift, med tilhørende forslag til budsjettendringer.

Prognosene som er knyttet til Covid-19-pandemien tilsier et totalt merforbruk ved årsslutt på kr 23,4 millioner inkl. anslått prognose om skattesvikt. Prognosene som er tilknyttet kommunens ordinære drift i tjenesteområdene tilsier et merforbruk på totalt kr 23,8 millioner ved årsslutt. Dette skyldes i all hovedsak volumvekst i tjenestene, nærmere beskrevet i avsnitt «prognose for ordinær drift».

Kommunedirektøren har satt i gang et omfattende omstillingsarbeid. I sak 87/20 «Økonomisk handlingsrom HØP 21-24 og status år 2020» gjorde kommunedirektøren rede for hvordan omstillingsarbeidet skal foregå i kommunen. Dette er et pågående og kontinuerlig arbeid som allerede er påbegynt i 2020, og det forventes at de innskjerpede tiltakene vil gi en del besparelser også i 2020. Nødvendige tiltak for å bringe aktivitet i samsvar med budsjettet er iverksatt. Det er innført stillings- og innkjøpskontroll og det foretas strenge prioriteringer når stillinger ble ledige ved naturlig avgang.

Kommunedirektøren foreslår i denne tertialen budsjettjusteringer der kostnadene er uunngåelige gjennom omprioriteringer i egen drift.

Foreslåtte budsjettendringer framkommer i punkt 1 og 2 i forslag til vedtak. Nærmere omtale av prognosene og budsjettjusteringene kan leses i kapittel 1, 2 og 3.

Prognose for kostnader relatert til Covid-19:

Prognosene som er direkte relatert til Covid-19 tilsier et udekket merforbruk ved årsslutt på kr 23,4 millioner, inkludert forventet skattesvikt. Denne prognosen innebærer at midler som ble satt på reservekonto per 1.tertial på kr 12,25 millioner, benyttes til å dekke budsjettjusteringer linje 1-10 i vedtakspunkt 1.

Kommunedirektøren har tidligere rapportert at Sola kommune totalt har mottatt kr 25,5 millioner gjennom ekstraordinære tildelinger fra staten, jf. K- sak 36/20 møte 16. april 2020. Ved behandling av *Budsjettoppfølging per 1. tertial 2020* vedtok kommunestyret at en del av midlene brukes til å dekke bokførte merkostnader knyttet til Covid-19. Udisponerte kompensasjonsmidler på kr 12,25 millioner ble satt på en reservekonto for inndekning av kommende merkostnader og disponeres i denne tertialen.

Prognosen inkluderer anslått skattesvikt på kr 10 millioner, samt kostnader til testsenter ved flyplassen og Risavika på om lag 7,5 millioner i 2020 (grovt estimat). Dette betyr at dersom

prognosene slår til, så vil kommunen, ved årsslutt, ha et merforbruk på totalt kr 23,4 millioner knyttet til Covid-19.

Fylkesmannen vil per 30.september tildele ekstraordinære skjønnsmidler basert på søknad. Dette er midler som ble fastsatt av Stortinget før sommeren, og som skal tildeles nå. Den totale summen for Rogaland er om lag kr 50 millioner og Sola kommune har sendt søknad til Fylkesmannen. Per nå er det uvisst hvor mye Sola vil få av disse midlene, men det foreslås at midler som mottas brukes til å dekke kommende Covid-19 kostnader.

I tillegg foreslår regjeringen 21. september å øke skjønnsmidler med ytterligere kr 500 millioner i 2020. Det er uvisst hvilke kriterier som vil legges til grunn for tildeling av disse midlene.

Regjeringen har i tillegg flere ganger gitt garantier for at kostnader for etablering av testsenter skal dekkes. Det pågår et arbeid med å lage en modell for kompensasjon. I statsbudsjettet har regjeringen varslet om at dette vil bli øremerket tilskudd som tildeles på bakgrunn av rapportering fra kommunen.

Prognoser om merforbruk vil bli lavere dersom Sola kommune får dekket noe av utgifter ved fordeling av midler fra Fylkesmannen samt kompensasjon knyttet til teststasjoner. Søknad til Fylkesmannen er sendt og refusjonskrav angående teststasjoner sendes også når nærmere instruks fra departementet foreligger.

Prognose for den ordinære driften:

Prognosene som er tilknyttet kommunens ordinære drift i tjenestoområdene tilsier et netto merforbruk på totalt kr 23,8 millioner ved årsslutt. Dette består av kr 33,2 millioner i merforbruk og kr 9,4 millioner i mindreforbruk i virksomhetene, som sammenlagt utgjør netto kr 23,8 millioner merforbruk. Det utgjør 1,6 % av tjenestoområdenes totale nettoramme på kr 1,48 milliarder.

En vesentlig del av merforbruket er knyttet til volumvekst i tjenestene. Noen av varslende merforbruk dekkes gjennom omprioriteringer i egen drift, jf. forslag til budsjettendringer i drift som framkommer i vedtakspunkt 1, linje 11-26.

Tjenestene som leveres av levekår har opplevd en betydelig økning de siste årene og trenden har fortsatt i dette året også. Dette gjelder både antall brukere og volum av tjenester, noe som har sammenheng med generelt økt hjelpebehov og lovfestende individuelle rettigheter. Det er spesielt innen miljøtjenester og avlastning er utfordringene største. Det kan nevnes blant annet at gjennomsnitt-timer per måned knyttet til avlastningstjenester har økt med 62,4 % i 2020 sammenlignet med snittet i 2019, som utgjør en kostnadsøkning på omtrent kr 0,5 millioner per måned. Kommunedirektøren arbeider med analyse av produksjonsdata, herunder vedtakstimer og antall brukere som vil gi oss et bedre grunnlag for å ta ytterligere økonomiske grep.

Årsaken til merforbruket i oppvekst og kultur er i hovedsak knyttet til økt vekst i tjenestene. Det gjelder både antall nye barn og familier som mottar hjelp fra barnevernet, og omfanget spesialpedagogisk hjelp som gis til barn i barnehage og skole.

Det er stort fokus på budsjettoppfølging og- kontroll. De virksomhetene som likevel har et merforbruk, får tett oppfølging fra økonomirådgiver for å analysere driften og hva som er grunn for merforbruket.

Kommunedirektøren er tydelig på at vi må håndtere vekst i volum innenfor gitt ramme. Det betyr at standarden og måten vi gir tjenestene kontinuerlig er under vurdering. Vi vil ha et stort fokus på dette i resten av året.

I tillegg forverres driftsresultatet med kr 5,5 millioner som følge av at utbytte fra Stavangerregionen Havn IKS og Forus Næringspark sannsynligvis uteblir i år. I denne saken har kommunedirektøren

foreslått å dekke den manglende inntekt ved å redusere avdrag utover minimum.

Det forventes at rammen for lønnsoppgjøret i 2020 blir 1,7 %, som er lavere enn tidligere forutsatt. Dette medfører en reduksjon i kostnader for kommunen på kr 2 millioner i 2020, og kommer i tillegg til meldt reduksjon i 1. tertial på kr 3 millioner.

I forbindelse med behandling av 1. tertial 2020 vedtok kommunestyret at det skal legges frem en sak om omstillingsbehovet i kommunen. Denne saken ble lagt frem for formannskapet 29. september hvor kommunedirektøren gjorde rede for hvordan omstillingsarbeidet skulle foregå i kommunen.

Kommunedirektøren har satt i gang et omfattende omstillingsarbeid i kommunen med sikte på å omstille for kr 50 millioner i drift fra 2021. Dette er et pågående og kontinuerlig arbeid som allerede er påbegynt i 2020, og det forventes at de innskjerpede tiltakene vil gi en del besparelser også i 2020.

Nærmere omtale av omstillingstiltakene vil legges frem i forbindelse med Handlings- og økonomiplan 2021-2024.

Tertialrapporten følger som vedlegg 1 i saken.

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.